

PLAN VAN AANPAK

Onze visie

Als specialist op het gebied van het auteursrecht en de toepassing van de Auteurswet in het Nederlandse bedrijfsleven doen wij al geruime tijd onderzoek bij en naar het gebruik van informatie en het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Tevens adviseren wij organisaties op basis van de resultaten van het onderzoek en bestaande licenties. Voorts fungeren wij als algemeen aanspreekpunt voor vragen over het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Op basis van onze ruime ervaring zijn wij tot de conclusie gekomen dat de inning van reproprechtvergoedingen door SR niet naar behoren functioneert, hetgeen resulteert in een veelal aanzienlijk te hoge vergoeding die ondernemers door SR voorgeschoteld krijgen. Nadat onze opdrachtgevers middels eigen onderzoek hebben vastgesteld wat hun daadwerkelijke gebruik is, blijkt telkenmale weer dat in feite een beduidend lagere, op het feitelijk gebruik en daarmee op de wet gebaseerde, vergoeding betaald dient te worden. Een groot aantal van onze opdrachtgevers heeft dan ook gevraagd of de in het verleden teveel betaalde bedragen terug- gevorderd kunnen worden. Wij hebben dit onderzocht en zijn tot de conclusie gekomen dat hierop inderdaad een reële kans van slagen bestaat. Onze visie is, beknopt samengevat, de volgende.

Stichting Reprorecht is krachtens art. 16d van de Auteurswet (Aw) een door de minister van justitie aangewezen privaatrechtelijke rechtspersoon die belast is met het innen van vergoedingen die men verschuldigd is aan de auteursrechthebbenden, indien werken waarop auteursrecht rust, worden gekopieerd. SR gebruikt deze aanwijzing om alle organisaties in Nederland, jaarlijks (proactief) een berekening ('factuur') te sturen, op basis van het door SR zelf geschatte aantal reprorecht plichtige kopieën dat binnen de betreffende organisatie zouden worden gemaakt.

Bedrijfsleven

Deze schatting wordt gebaseerd op een tweetal factoren, te weten de bedrijfscategorie (bedrijfstak) en het aantal in de betreffende organisatie werkzame personen (blijkens de gegevens in het Handelsregister). Op basis van deze twee kenmerken, wordt door SR een leidende inschatting gemaakt van het aantal reprorecht plichtige kopieën dat binnen de betreffende organisatie zou worden gemaakt.

Aanvankelijk werd deze inschatting gemaakt door een door SR bepaald percentage van het totale aantal geschatte kopieën, vermenigvuldigd met € 0,045 per kopie, als uitgangspunt voor de reproprechtvergoedingen te nemen (de oude regeling). Tegenwoordig wordt een systeem van forfaitaire bedragen gehanteerd. SR heeft in overleg met VNO-NCW en MKB Nederland tarieftabellen opgesteld op basis waarvan deze vergoedingen worden vastgesteld, de zogenaamde Regeling Reprorecht Bedrijfsleven ("RRB"). De organisaties zijn in deze tabellen ingedeeld op basis van het aantal werknemers en de sector waarin het bedrijf actief is. De te betalen vergoedingen lopen ruwweg uiteen van € 18,00 tot € 5.019,00 of meer per organisatie per jaar, waarmee door SR gesuggereerd wordt dat er per organisatie honderden tot tienduizenden reprorecht plichtige kopieën per jaar worden gemaakt.

Onderwijs

Bij onderwijsorganisaties wordt deze inschatting gemaakt door een door SR met de PO raad en VO raad overeengekomen bedrag per leerling te hanteren. Voor PO is dit bedrag ruwweg € 2,37 per leerling en voor VO bedraagt dit € 1,82 per leerling. Voor het onderwijs geldt dat een kopie uit een boek, krant of tijdschrift, € 0,011 kost per pagina. Dit bedrag is vastgelegd in de wet. Met de bedragen die SR per leerling hanteert, wordt het aantal kopieën uit een boek, krant of tijdschrift, geschat op respectievelijk tweehonderdvijfenveertig (245) en honderdvijfenzestig (165) per leerling, per jaar.

Helaas hanteert SR hierbij allerlei criteria behalve de enig juiste: het feitelijke gemaakte aantal reproductieplichtige kopieën. Dit leidt ertoe dat organisaties die minder reproductieplichtige kopieën maken dan waarvoor ze worden aangeslagen, volgens deze regeling moeten betalen voor kopieën die niet gemaakt zijn. Dit is onrechtvaardig en in strijd met de strekking van de wet. De structuur van art. 16h Aw is immers een verbod tot kopiëren tenzij een vergoeding voor de betreffende kopie is betaald. Het is de bedoeling van de wetgever dat organisaties met SR overeenkomen hoe hoog de vergoeding dient te zijn. SR heeft géén bevoegdheid om eenzijdig te bepalen hoe hoog de vergoeding zou moeten zijn en daarvoor bindende facturen aan organisaties te richten en heeft ook géén bevoegdheid om eenzijdig te bepalen aan welke criteria moet worden voldaan om tot een gezamenlijke overeenkomst te komen.

De wijze waarop SR de genoemde “berekening” aan organisaties mededeelt, wordt door organisaties als suggestief en misleidend ervaren: SR wekt namelijk door onder meer het opschrift, het taalgebruik en het bijvoegen van een acceptgiro ten onrechte de indruk dat het feitelijk zou gaan om een ‘factuur’. Bovendien wordt in eerste opslag geenszins duidelijk wat u feitelijk bij SR koopt. Slechts bij nauwgezette lezing van de ‘kleine lettertjes’, blijkt dat de betreffende aanschrijving van SR geen ‘factuur’ is, maar niet meer is dan een aanbod om met de aangeschreven partij tot overeenstemming te komen, omtrent de hoogte van de te betalen vergoeding, gebaseerd op vaak (tien)duizenden kopieën van auteursrechtelijk beschermde werken die passen binnen de licentievoorwaarden van SR. Simpelweg een zogenaamd(e) voorstel of offerte dus. SR doet er alles aan om de schijn van een betalingsverplichting te creëren en te behouden. Hiertoe gebruikt zij in al haar communicatie consequent de term ‘factuur’, stuurt zij ‘betalingsherinneringen’, ‘aanmaningen’, incassoaankondigingen en schakelt zij tot slot zelfs GGN (een incassobureau) in om het bedrag van de ‘factuur’ te incasseren. Dit alles zonder dat sprake is van enige vastgestelde betalingsverplichting. SR heeft met deze werkwijze kennelijk uitsluitend als oogmerk dat zoveel mogelijk organisaties deze ‘factuur’ voldoen, als ware het een ‘aanslag’, in plaats van er op te wijzen dat de wijze van berekening en de hoogte van de berekende vergoeding niets anders is dan een voorstel, waarop u niet genoodzaakt bent in te gaan.

Betaling van de ‘factuur’ geldt volgens SR als aanvaarding van het aanbod, zodat (in de onjuiste visie van SR), hierdoor een privaatrechtelijke overeenkomst tot stand gekomen zou zijn tussen SR en uw organisatie. Hierop worden (nog steeds: volgens SR) tevens diens algemene voorwaarden, waarnaar zij in haar voorstel verwijst, van toepassing. Uw organisatie

zou derhalve door de enkele betaling van de ‘factuur’, zonder zich hiervan bewust te zijn, contractueel gebonden worden aan SR, de door SR gehanteerde wijze van berekening en de overige door SR gestelde voorwaarden, zodat SR ook in de daaropvolgende jaren deze vergoedingen in rekening zou mogen brengen. Hetgeen zij ook daadwerkelijk regelmatig doet. Dit standpunt is juridisch volgens onze opvatting echter onhoudbaar.

Zelfs organisaties die gebruik maken van de mogelijkheid om via de website van SR aan te geven dat er geen kopieerapparaat in de organisatie aanwezig is, lopen in de opvatting van SR hierdoor het risico dat zij door het inzenden van het elektronische formulier zich ongewild conformeren aan de voorwaarden van SR.

Het resultaat van deze onjuiste en zoals gezegd naar ons idee misleidende praktijken is, dat een zeer groot aantal Nederlandse organisaties, jaarlijks een in de ogen van SR benodigde licentie verwerven, zonder dat feitelijk is vastgesteld of zij deze licentie ook daadwerkelijk nodig hebben. SR incasseert met deze werkwijze gemiddeld zo’n twintig miljoen euro per jaar. Er is hier volgens ons dan ook sprake van een maatschappelijke misstand.

Van de organisaties waarmee wij over deze materie contact hebben gehad, blijkt tot nu toe dat deze vrijwel allemaal onnodig hoge licentiegelden hebben afgedragen aan SR en dat SR structureel weigert met onze opdrachtgevers, met tussenkomst van ons, in gesprek te gaan. Dit onderstreept in onze ogen nog eens dat SR zich op een enorme schaal schuldig maakt aan het structureel misleiden van organisaties en het misbruik maken van haar (ogenschijnlijke) machtspositie.

Er is hierom dan ook in onze visie meer dan voldoende reden om overeenkomsten die tot stand (zouden) zijn gekomen tussen SR en organisaties juridisch aan te tasten en (deels) te vernietigen/nietig te laten verklaren. Wij hanteren hiervoor de volgende werkwijze.

Analyse van uw omstandigheden

Allereerst zullen wij uw dossier bestuderen om te bezien hoe in uw geval precies de overeenkomst met SR tot stand is gekomen. Het is hiervoor uiteraard noodzakelijk dat wij beschikken over de relevante informatie. Voor zover dat nog niet gebeurd is, zullen wij bij u alle benodigde informatie opvragen.

Uw dossier zal vervolgens door ons beoordeeld worden en indien mogelijk in behandeling worden genomen. Wij zullen vervolgens met u overleggen wat de beoogde opbrengst zal zijn.

Wij zijn van oordeel dat het verkrijgen van een gunstig resultaat door ons als kansrijk wordt ingeschat, maar wijzen er hierbij wel op dat de kansrijkheid van uw claim sterk afhankelijk is van de specifieke omstandigheden in uw geval. Ook de thans nog niet volledig in te schatten opstelling van de wederpartij(en) zal hierbij een rol spelen. Wij kunnen mede hierdoor uiteraard niet tevoren een positief resultaat garanderen.

Sommeren SR

Als eerste zullen wij SR sommeren de teveel betaalde reprocurevergoedingen terug te betalen. Hiertoe zullen wij een op uw situatie toegespitste sommatiebrief opstellen met een uitvoerige juridische onderbouwing. Afhankelijk van de reactie van SR zal bepaald worden wat de beste weg is om voort te gaan om ons doel te bereiken: terugbetaling van het teveel betaalde, dat in de (tien)duizenden euro's kan lopen per organisatie.

Uiteraard is het cruciaal eerst met ons te overleggen alvorens op welke manier dan ook rechtstreeks met SR te communiceren of nieuwe 'facturen' van deze te betalen.

Procederen?

Wij zullen allereerst proberen een minnelijke regeling met SR te treffen. Mocht dit niet mogelijk blijken dan zullen wij een gerechtelijke procedure moeten starten. Afhankelijk van de ontwikkelingen en van het advies van de door ons in te schakelen gespecialiseerde advocaten zullen wij een definitieve keuze maken op welke wijze dit precies vorm gegeven zal worden. Wij overwegen in eerste instantie een of meer proefprocedures te starten.

Om voor u te kunnen procederen vragen wij u de procesvolmacht te bevestigen. U kunt uw volmacht bevestigen via de website. U kunt volstaan met het aanvinken van het vakje.

Informatie

Voor vragen of opmerkingen kunt u uiteraard te allen tijde contact met ons opnemen en wij zullen u steeds zo goed mogelijk met betrekking tot de stand van zaken in uw aangelegenheid op de hoogte stellen, onder meer door het verzenden van nieuwsbrieven. Wij vragen echter uw begrip voor het feit dat gezien het hier een groepsclaim betreft met naar verwachting honderden, zo niet duizenden deelnemers, wij u niet altijd direct te woord kunnen staan.